

Lần nọ, giặc Minh kéo đến bán mừng cướp bóc, thu thuế, Lê Lạn mặt đỏ bừng bừng, hô hào dân binh định đánh trả. Nhưng Lê Lai đã kịp ngăn lại: “Quân giặc đang thế như hùm, như beo, ta đánh chúng tất đi vào chỗ tự diệt. Anh em ta cứ bền tâm nuôi chí lớn, chờ thời cơ, lúc đó giết chúng hăng còn chưa muộn.”

Lê Lạn căm giận giặc Minh mà không làm gì được, đâm ra thất chí, chệnh mảng việc coi sóc bản mường, thường tụ tập bạn bè uống rượu và đấu võ. Còn Lê Lai vẫn bình thản lo toan, chăm sóc cho dân bản, đêm đọc binh thư, ngày rèn võ nghệ.

Việc trong nhà, Lê Lai cũng rất chu toàn. Ông thường xuyên theo dõi việc học hành, đèn sách của ba người con trai là Lê Lư, Lê Lộ, Lê Lâm. Nhiều người thấy vậy, thường chê ông chỉ đoán. Có người đem câu ấy nói lại, Lê Lai chỉ thủng thỉnh nói: “Trượng phu đâu phải để bày ra thung, ra mệt cho thiên hạ khen chê.”

Bấy giờ, thế giặc còn mạnh, chúng hung hăng phá phách, vợ vệt sản vật của nước Nam cho đầy túi tham không đáy. Nỗi căm thù, phần uất giặc Minh đã biến thành các cuộc khởi nghĩa của nhân dân và tôn thất nhà Trần ở khắp mọi miền. Nhưng phần vì chưa quy tụ được lòng dân và phần vì hoạt động phân tán, nhỏ lẻ nên họ đều bị giặc Minh thẳng tay đàn áp.